

РЕШЕНИЕ

№ 24021

гр. София, 19.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 77 състав,
в публично заседание на 24.10.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгения Баева

при участието на секретаря Антонина Митева и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **3414** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Предявени са при условията на обективно кумулативно съединяване искове с правно основание чл. 82, § 1 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27.04.2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОРЗД) и чл. 86 от Закона за задълженията и договори (ЗЗД).

Ищцата Е. И. Д. от [населено място] твърди, че на 15.07.2019 година трите и имена, единният и граждански номер и годишната и данъчна декларация за 2006 година са станали публично достояние, тъй като ответникът не е положил необходимата грижа да защити личните и данни. Твърди, че в резултат на това е изпитала страх, срам и ужас. Моли съда да постанови решение, с което да осъди ответника да и заплати сумата от 1 000 лева, представляваща обезщетение за претърпените неимуществени вреди. Претендира и сумата от 103,89 лева, представляваща обезщетение за забава върху главницата от 1 000 лева, считано от датата на увреждането - 15.07.2019 година до предявяване на иска – 22.02.2020 година. Претендира присъждане на законната лихва от предявяване на иска до окончателното изплащане на сумата. Претендира направените пред инстанциите съдебно-деловодни разноски.

В съдебно заседание ищцата, чрез процесуален представител, поддържа предявените

искове.

Ответникът – Националната агенция за приходите не изпраща представител и не изразява становище по същество.

Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на предявените искове. Твърди, че не са представени доказателства за виновно неизпълнение на вменени на ответника задължения. Моли съда да постанови решение, с което да отхвърли исковете.

Съдът, след преценка на представените по делото доказателства, доводите и възраженията на страните в производството, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Между страните не се спори, че на 15.07.2019 година трите имена, единен граждански номер и годишната данъчна декларация на ищцата са станали публично достояние с източник информационната система на Националната агенция за приходите.

От заключението на приетата Съдебно-техническа експертиза се установява, че личните данните на ищцата са станали публично известни, след като неустановени лица са осъществили достъп, вероятно, до системата за възстановяване на данък върху добавената стойност. Вещото лице е посочило, че към 15.07.2019 година Националната агенция за приходите е използвала операционните системи windows сървър версии от 2013 и 2016 година, както и на система за управление на бази данни oracle версии 11.2.0.2 и 12. Посочило е, че към 15.07.2019 година това са версии в експлоатационен срок, но не са най-новите за продуктите. Вещото лице е посочило, че приложният сървър на основното приложение на Информационна система „Контрол“ е работил върху самостоятелна машина, отговаряща на препоръките от oracle системни изисквания за инсталиране и конфигуриране на самостоятелна инстанция на oracle weblogic application server. Посочило е, че машината е свързана в локалната мрежа на Националната агенция за приходите. Сървърът на базата данни е работил върху самостоятелна машина, отговаряща на препоръчаните от oracle системни изисквания за съответната версия. Вещото лице сочи, че са използвани т.нар. „защитни стени“. Вещото лице е определило нивото на сигурност на използваните системи, като средно. Вещото лице е посочило, че за регламентиран достъп до системата на Националната агенция за приходите са необходими базови компютърни умения. Посочило е, че за нерегламентиран достъп до системата са необходими по-специализирани умения и знания, тъй като е необходимо „заобикаляне“ на защитите на информационната система. Вещото лице е посочило, че липсват данни за проведени изпитвания на системата. В заключение вещото лице е посочило, че информационната система, съдържаща личните данни на гражданите, не е била в достатъчна степен защитена, като при подходящо техническо, софтуерно и кадрово обезпечаване и навременни действия, рискът от нерегламентиран достъп може да бъде сведен до минимум.

Съгласно чл. 82, § 1 от ОРЗД всяко лице, което е претърпяло материални или нематериални вреди в резултат на нарушение на настоящия регламент, има право да

получи обезщетение от администратора или обработващия лични данни за нанесените вреди.

За да възникне отговорността за обезщетяване на вреди по чл. 82, § 1 от ОРЗД е необходимо наличието на следните правопораждащи юридическия състав елементи: 1. Обработване на лични данни в нарушение на ОРЗД; 2. Настъпили вреди и 3. Пряка причинно-следствена връзка между причинената вреда и нарушението на ОРЗД. Или администраторът, обработващ лични данни, носи отговорност за вредите, произтекли от извършеното им обработване в нарушение на ОРЗД.

Съдът съобрази Решението на Съда на Европейския съюз по дело C-340/2021 година.

Съдът намира, че Националната агенция за приходите е администратор на лични данни, съобразно даденото в чл. 4, ал. 4 от ОРЗД легално определение, тъй като обработва лични данни.

Задължение на администратора на лични данни е, при съобразяване достиженията на техническия прогрес, разходите за прилагане и естеството, обхвата, контекста и целите на обработването, както и породените от обработването рискове с различна вероятност и тежест за правата и свободите на физическите лица, да въведе подходящи технически и организационни мерки, с оглед на ефективното прилагане на принципите за защита на данните, арг. чл. 25 от ОРЗД.

Администраторът на лични данни е длъжен да приложи подходящи технически и организационни мерки за осигуряване на ниво на сигурност, включително, *inter alia*, арг. чл. 32 от ОРЗД, като : а) псевдонимизация и криптиране на личните данни; б) способност за гарантиране на постоянна поверителност, цялостност, наличност и устойчивост на системите и услугите за обработване; в) способност за своевременно възстановяване на наличността и достъпа до личните данни в случай на физически или технически инцидент; г) процес на редовно изпитване, преценяване и оценка на ефективността на техническите и организационните мерки с оглед да се гарантира сигурността на обработването, при съобразяване на рисковете, които са свързани с обработването, по-специално от случайно или неправомерно унищожаване, загуба, промяна, неразрешено разкриване или достъп до прехвърлени, съхранявани или обработени по друг начин лични данни.

Безспорно установено е, че Националната агенция за приходите, като администратор на лични данни, не е приложила подходящи технически и организационни мерки за осигуряване защитата на личните данни, с които оперира и трите имена, единен граждански номер и годишната данъчна декларация за 2006 година са станали публично достояние. Горното съставлява нарушение на чл. 32, т. 1, б. „б“ от ОРЗД.

Защитата на физическите лица, във връзка с обработването на лични данни е основно право, арг. чл. 8, § 1 от Хартата на основните права на Европейския съюз и чл. 16, § 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

В конкретния случай администраторът на лични данни, чрез бездействието си е

накърнил основно право на ищцата.

Съдът приема, с оглед на безспорно установения нерегламентиран достъп до данните на ищцата, че и е причинена вреда, тъй като допускането на неразрешен достъп до личните и данни, обработвани от Националната агенция за приходите, накърнява легитимните очаквания на ищцата спрямо държавата за сигурност в личната и имуществената сфера, предвид възможността за злоупотреби с личните данни, широко обсъждана в медийното пространство.

При липсата на ангажирани доказателства за установяване на претърпените от ищцата страх, срам и ужас, съдът приема, че на обезщетяване подлежат вредите от естественото притеснение и неприятно усещане, което всеки човек би изпитал в подобна ситуация.

При безспорната установеност, че данните на ищцата са станали публично известни, липсата на доказателства, че ответникът е предприел всички необходими мерки за защита на данните, осигурявайки високо ниво на защита на системата, в която се съхраняват данните и липсата на доказателства, че е използвана високо квалифицирана техника за снабдяване с тях и разгласяването им от третото лице, възражението на ответника, че не носи отговорност, тъй като данните са оповестени от трето лице, като резултат от неправомерни действия, е неоснователно. Неправомерните действия не могат да прекъснат пряката причинно-следствена връзка между допуснатото от ответника нарушение, настъпилият противоположен резултат и претърпените неимуществени вреди.

Понятието „вред“ следва да се тълкува в по-широк смисъл в контекста на съдебната практика на ЕС по начин, който отразява напълно целите на ОРЗД. Субектите на данни следва да получат пълно и действително обезщетение за претърпените от тях вреди, арт. т. 146 от Преамбюла на ОРЗД.

Ищцата не доказва вреди, по-големи от обикновените неудобства и притеснения, поради което, съдът намира, че сумата от 500 лева, представлява справедливо обезщетение на безспорно претърпените неимуществените вреди.

Съгласно чл. 82, § 4 от ОРЗД администраторът носи отговорност за цялата вреда, за да се гарантира действително обезщетение на субекта на данни. Следователно обезщетението е дължимо от момента на нарушението при обработването.

Съединеният иск за заплащане на законна лихва за причинените вреди е основателен, считано от датата на увреждането 15.07.2019 година до предявяване на иска – 06.03.2020 година (видно от печата върху исковата молба) в размер на 32,78 лева изчислени, чрез използване на програмен продукт calculator.bg.

Исковете до размера от 1 000 лева и 103,89 лева, за втория и за периода от 22.02.2020 – 05.03.2020 година следва да се отхвърлят, като неоснователни.

На основание чл. 143, ал. 1 от АПК ответникът следва да заплати на ищцата направените пред инстанциите съдебно-деловодни разноски в общ размер на 12 лева,

съобразно уважената част (разноски в размер на 25 лева х уважена част от претенцията в размер на 500 лева : цялата претенция в размер на 1 103,89 лева).

Ответникът не е претендирал присъждане на разноски, поради което такива не му се присъждат.

Предвид горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Националната агенция за приходите да заплати, [населено място], [улица] ДА ЗАПЛАТИ НА Е. И. Д., ЕГН [ЕГН] от [населено място],[жк], [улица], [жилищен адрес] сумата от 500 (петстотин) лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди от обработване на личните и данни – три имена, единен граждански номер и годишна данъчна декларация за 2006 година, в нарушение на чл. 32, т. 1, б. „б“ от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27.04.2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО, ведно със законната лихва от 06.03.2020 година, като ОТХВЪРЛЯ иска за разликата до 1 000 лева; сумата от 32,78 (тридесет и два и 0,78) лева, представляваща обезщетение за забава върху главницата от 500 лева за периода 15.07.2019 – 05.03.2020 година, като ОТХВЪРЛЯ иска за разликата до 103,89 лева и за периода от 22.02.2019 до 05.03.2019 година, както и сумата от 12 (дванадесет) лева, представляваща съдебно-деловодни разноски.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14 дневен срок от получаване на съобщението от страните.

СЪДИЯ :